

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők
..... Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ———— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy órára ———— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. !

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadlat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 111. szám.

Szerda, május 15.

Egyéves ujoncjavaslat.

— május 15.

Azon tárgyalások során, melyeket a miniszterelnök a békés kibontakozás érdekében az ellenzéki pártokkal folytat, a napokban egy újabb terv merült fel: az egy évre szóló ujoncjavaslat eszméje. Az egyéves ujoncjavaslat nem jelentene provizóriumot. A provizórium a végleges megoldástól nem tartalmilag, hanem csak abban különbözik, hogy az előbbinek érvevénye rövidebb időre szól az utóbbinál. A kormány a provizórium ellen foglalt állást, mert a végleges véderőreformnak rövidebb időre való életbeléptetését semmiféle szempont nem teszi kívánatossá. A most tervezett ujoncjavaslat ugyanazt a szerepet töltené be, mint a költségvetésnél az indennitás. Hivatva volna biztosítani a folytonosságot a hadsereg létszámának kiegészítésében.

A provizóriummal szemben az újabb kontemplált javaslatnak az az előnye, hogy csupán egyéves haladékot jelent. A végleges véderőjavaslat reformjaiból csupán az ujoncéltszám mérsékelt fel-emelését foglalná magában, de hát éppen azt, aminek szükségességére és mérvére nézve a javaslat hívei és ellenzői között teljes egyetértés uralkodik. Nem prejudikálna ellenben azon kérdések megoldásának, amelyekre nézve ellentétek forognak fenn.

A tárgyiakon kívül fontos politikai szempontok is kívánatossá teszik, hogy a kormány egy halasztó természetű expediensről gondoskodjék, még pedig egy egyéves ujoncjavaslat formájában. Már több mint egy évtizede nélkülözi a hadsereg az ujoncemennyiséget, amely harc-képességének fentartása szempontjából elengedhetetlenül szükséges. Azok a katonai szempontból teljesen irreleváns és tisztán politikai természetű kérdések,

amelyek a véderőjavaslat megszavazásának utjában állottak, egy évtized alatt felhalmozódtak. Ezek az összetorlódott kérdések idézték elő a mai politikai szituációt. A jelenlegi kormány éppen azt tekinti legfőbb feladatának, hogy a felhalmozódott vitás kérdések megoldásával elhárítsa az akadályokat a parlament nyugodt munkálkodásának utjából.

A kormány azon kettős feladat előtt áll, hogy már most gondoskodjék a hadsereg ez évi sürgős szükségleteinek kielégítéséről, hogy más nem kevésbé fontos kérdéseket az idő rövidsége miatt, elhárítva oldana meg. Ezt a kettős célt van hivatva szolgálni a tervezett ujoncjavaslat, amely biztatná a hadseregnek szükséges ujoncokat és e mellett ugy a kormánynak és népének, mint az ellenzéknek lehetővé tenné, hogy elvi álláspontjának feladása nélkül, a kellő nyugalommal és megfontolással oldja meg a reá háruló nagy feladatokat.

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma a köznevelésű Áldozó csütörtök ünnepe miatt hétfőn délután a rendes időben jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** Dr. Dellmannics Lajos főispán ma délelőtt hivatalos ügyekben Szegedre, onnan pedig Budapestre utazott, ahonnan néhány nap múlva érkezik vissza Nagybecskerekre. — Dr. Perisics Zoltán, polgármester ma szintén Budapestre utazott, ahol a rendezett tanácsú városok kongresszusán városunkat képviselni fogja.

— **Áldozó csütörtök.** Ma fejezték be a katolikus hívek a három napon át tartott keresztjáró napokat, amelyek áldozó csütörtök ünnepét előzik meg. Áldozó csütörtököt holnap ünnepli a katolikus világ s ez alkalomból holnap d. e. 10 órakor a római kath. plébánia-templomban ünnepi mise lesz.

Ugyancsak holnap ünneplik a görög keleti vallásuk is áldozó csütörtökjüket.

— **A főgimnázium érettségi elnöke.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagybecskereki főgimnáziumhoz érettségi elnökül Riegl Sándor kalocsai főgimnáziumi igazgatót küldötte ki.

— **Az Országos Vörös Kereszt-Egyesület közgyűlése.** Az Országos Vörös Kereszt-Egyesület folyó hó 20-ikán tartja meg ezévi rendes közgyűlését, amelyen az egyesület torontálvármegyei választmányát és a nagybecskereki fiókegyesületet dr. Dellmannics Lajos főispán fogja képviselni.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Sántha Jolán okl. kisdudóvónót a zichyfalvai II-ik számú áll. kisdudóvódához kisdudóvónóvé kinevezte.

— **Az iparhatóság ülése.** Nagybecskerek város tanácsa mint iparhatóság ma délelőtt Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöksével ülést tartott, amelyen folyó és panaszos ügyeket intéztek el.

— **Bérmálás Nagybecskerekben.** Mint ismeretes, dr. Glattfelder Gyula esanádi megyés püspök május 25-ikén Nagybecskerekre érkezik s itt 26-ikán pünkösdi vasárnapján bérmálni fog. A rom. kath. plébánia-hivatal most közli a bérmálás rendjét, amelynek főbb pontjai a következők:

Móri dr. Glattfelder Gyula esanádi püspök, május 25-én 5 vagy fél 6-kor Perlasz körül érkezik városunkba. A fogadtatás után a püspök (a Ferenc József-térről) ünnepélyesen bevonul a plébánia-templomba, ahol az előirt imák végeztével áldást ad a népre és résztvesz a májusi ájtatosságon.

Május 26-ikán pünkösdi vasárnapon reggel fél 8-kor kezdődik a bérmálási istentisztelet és a következőképp folyik le: 1. A mindkét nembeli bérmálandók bérmászülőkkel oly módon sorakoznak a főoltársorompó két oldalától kezdődőleg, hogy a fiúk az evangélium oldalán, a lányok a lecke-oldalon a templomfalak mentén állást

Falusi élet.

A „Torontál” eredeti tárája.

A romantika, az idealizmus, a fantáziám szülte milió volt mindig elemem. Ez készítette a boldog falusi élet megízlelésére. Elképzelttem, milyen lehet a falusi idyll; ott az egyszerű, becsületes emberek között mily boldogság az élet, az egyszerű, falusi, fehérre meszelt házak mily barátságos miliót teremtenek. Mily kellemes alkonyatkor a falusi csengő hang zugása, melybe belevegyül a csordás túlkölés. A hazajövő tehenek és sertések, a mező, a friss, üde levegő eszembe juttatták Tolsztoj híres mondását: „Térj vissza a természethez!”

Ott nem bánt a város folytonos zaja, a rideg, pénzért futkosó emberek közönye, a villamos esengetése, melyek az idegekre oly izgatólag hatnak.

A nagyváros kaleidoszkopszerű örökös változása később unalmassá lesz s csaknem monotonná válik. De ez nem hasonlít a falu szép egyhangúságához, melyben a lélek felfrissül, a felzaklatott idegekre pedig gyógybalzsamként hat. Oh falu, jöjjön el tehát a te országod s gyerünk oda nézni a fű növést, — elég volt már a mulatozásból, az emberek álarcoskodó kényszerített jókedvéből, melynek hátterében a sötét gond lappang. Így is volt, az uramnak megmond-

tam: én falusi asszony akarok lenni! Oh asszonyi szeszély, melynek a férfi engedni kénytelen...

Faluba cseppentem tehát, a hön óhajtott idillisztikus milióba — felejteni. Egy szép lakást béreltünk, mely Jóhegyi parasztgazda tulajdona volt. Isteni hely: kert, lugas, tehénistálló és disznóól.

Ha már ily alkalmas helyen vagyunk, egy kis házi gazdálkodást kezdünk. A tehénistállóba egy sveicer tehen, a disznóólba sok disznó került, mert ebből Gubacson, ahogy a falut hívták, volt elég. Az uram váltig mondta, hogy ő ehhez nem ért, de biztattam, hogy Sulyokné, a jó szomszédasszony majd utbaigazit, ez híres gazdasszony hírében állt. A tyukokra a legnagyobb figyelemmel voltam, magam ültettem őket Sulyokné utasítása nyomán, amikor a disznók a esürhéről haza jönnek, de páratlanul kell a tojások számának lenni. Rendesen huszonegyet tettem alá s kikelt szerencsésen: hét. Nagy haszon! Egy tyukból 7 darab. A gazdálkodás később bővült. Az uram szőlőt is vett, abból az okból, mert jó barátnőmnek, Siklósinénak, ki oly fennen hordta az orrát, szintén volt szőlője.

A gazdálkodás remekül ment egy darabig. A tehen megellett, a disznók megmalacoztak. Az udvarban levő fákon este-felé a tyukok, csirkék üldögéltek és esi-

pegtek. Egész boldogság volt! De beütött a cselédmizéria. Nem kaptunk cselédet! Küldtem is az uramat a városba cselédért lóhalálába s futott is szegény, de cselédet nem bírt kapni, mert Gubacs né nem volt szerelmi idyllre berendezve. Kénytelen volt a vincellérem feleségét igénybe venni. Eljött, nagy kérelemre, szíveségből s nagy fizetésért. Kezdtém már banni, hogy ennyi gondot vettem a fejemre.

De csak megvoltunk. Egy gondolat foglalkoztatott, hogy fog kiütni a szüret? A vincellér biztatott, hogy kitűnő a termés: lesz bor elég! Erre fel már előre nagy társaságot toboroztunk, hogy a nagy napon szüreti mulatságot fogunk csapni. Ez valódi esemény lesz Gubacson. De addig még sok baj akadt. A szelidlelkű Jóhegyi gazda, akitől a szőlőt is vettem, egy napon így állott be hozzám:

— Agyon Isten minden jót hugom-asszony! Vegyék meg ezt a házat, ahun laknak, mert más vevő is akadt s ha annak adom, akkor maguknak innen ki kell menni. Ugy bizony!

Az uramat hívtam, ki szörnyen megijedt, mert az egész faluban nem volt lakás kiadó, így tehát kénytelen kellett lenni belemenni a házvételbe.

A szelidlelkű Jóhegyi az alku után az uram tenyerébe csapott s sok szerencsét kívánt hozzá. Nekem pedig bókolni akarván, azt mondta, hogy látott ő már

foglalnak. Az elhelyezkedés nyugalom és versengés nélkül történik. 2. Reggel fél 8 órakor a főpásztor ünnepélyes bevonulását tartja a plébánia-templomban. A bérmandók és a közönség sorfalat képeznek, letérdenek és a püspök áldását fogadják. A főoltárhoz érkezve a püspök csendes szentmisét mond, ezután következik magyar és német szentbeszéd, melynek végeztével kezdődik 3. a bérmandó állás és pedig: a) a püspök a főoltárról kiterjesztett kezekkel az első áldást mondja a bérmandókra; ezután b) a püspök odalép a bérmandók sorfalához és egyenként kiosztja kézrátétel és a szent krizmával való felkenés által a bérmandók szentségét. A bérmandók összekulesolt kezükben tartják a bérmandókat, a püspök közeledtekor letérdenek, miközben bérmandóik mögöttük állva, keztütelennel jobb kezükkel a bérmandók jobb vállára teszik. A bérmandói ténykedés alatt a bérmandók imádkoznak. A már megbérmandáltak helyeiken maradnak addig, míg a második áldás adatik, amikor is a püspök a főoltárhoz visszatér. c) Püspök a bérmandókra a második áldást adja. Ezt bevárva, miután elimádkozták a „Hiszekegyet“, csendben és illedelmesen helyet adnak a következő bérmandóknak. Akinek nincs bérmandója, nem lesz megbérmandva.

Fagyos szentek — napos szentek.

A tegnapi nappal elmúlt a három fagyos szent harmadik napja is és ma már meg lehet állapítani, hogy Pongrác, Szervác, Bonifác a legjobb uton vannak arra, hogy minden tekintélyüket elveszítsek. Vagy ők akarták megtréfálni a kalendáriumot, vagy a néphit tulajdonit nekik tulzott jelentőséget, tény az, hogy május 12, 13 és 14-ikén az időjárás alaposan rácafolta a fagyos szentek rossz hírére s az összes időjósokra, Meteortól kezdve Sírúsig. Eszünk ágában sincs, hogy haragudjunk érte a három derék szentre, csak éppen konstatáljuk, hogy fagy helyett az ominózus három napon a hőmérő általában a 25—30 fok között ingadozott s a forró levegőben szinte érezni véltük már, hogy közeledik lassu és lomha szárnyesapásokkal a fojtogató kánikula. A három fagyos szent ilyenformán napos szentté lett. Hogy az Isten tartsa meg a jó szokásukat.

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Orenstein Lajos törökbecsei illetőségű pancsovai lakos családi nevét Ormos-ra átváltoztathassa.

— **Nepomuki Szent János.** A római titok példaszere megőrzőjének, Nepomuki Szent Jánosnak emlékét ünnepli meg holnap a katolikus világ. E nap reánk nézve annyival bir jelentőséggel,

sok szép vászoncelédet, de ily helyeset még nem s csak azért adta oly olcsón a házat.

Másnap megtudtuk, hogy az itteni árak szerint tul magas árat fizettünk a matuzsálemi kort ért házért. De „a falusi becsületesség!“ Ez előtt meg kell hajolni!

A helybeli kaszinóban már nem beszéltek másról, mint a doktorék szüreti mulatságáról. Siklósné rejtelmes arccal azt mondta a hölgyeknek, hogy ott nagy meglepetés lesz, a legpompásabban fogunk mulatni. Sziszeg Istvánné megjegyezte, hogy a mulatsággal pukkanstani akar a doktorné s ő nem fog eljönni, hanem magához kérte a klikktársaságot egy korai disznótorra. Volt nagy terefere! Voltak mellettem, voltak ellenem, az irigység és intrika szötte a hálót ott, a szép Gubacson, ahol a természet csak az igazságra taníthatná az embereket.

En akkor távol voltam, tehát természetes, hogy mindenről pontosan értesültem „jóbarátnőim“ révén, kik itt a Markoni-féle drótnélküli szikratávirót helyettesítették.

Az uram, hogy nekem kedvezzen, a közeli városból Bagó Pista híres zenekart szerződtette erre az alkalomra, lelkükre kötvén, hogy tanuljanak be valami szép szüreti indulót.

A nagy nap elérkezett! Sok elemőzsiával megrakodva, boldog sejtelemmel indult a nagy kocsi a két órányira

mert Nepomuki Szent János az itteni róm. kath. templom védőszentje. Ez alkalomból holnap délelőtt a nagybecskereki róm. kath. templomban ünnepi zenésmise lesz, amelyen az egyházi ének- és zenekar Gruber „Misé“-jét adja elő. A szokásos Szent János-áldást a májusi ajtatosságokkal egyidejűleg délután 6 órakor tartják meg.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte városunk egyik köztisztelőben álló családját, a Tolveth-családot. Tolveth Irén, néhai Tolveth Szilárd volt városi pénztáros leánya ugyanis az éjjel hosszabb szenvedés után 20 éves korában meghalt. Az elhunyt fiatal lányt holnap délután temetik el a Szent Gellért-utcai gyászházból.

— **Lipikfürdő** hivatalos orvosa dr. Czekkel Ferenc belgyógyász és gyermekorvos mai nappal rendelését Lipikben megkezdte.

— **Kunrodi mérnökök látogatása a Béga vízi munkálatainál.** A Béga folyó Nagybecskerek—Temesvár közötti szakaszán nagyszabású vízi munkálatok folynak. E szakaszon ugyanis négy újabb duzzasztó-mű és hajzó zsilip épül, amelynek segélyével a legkisebb vizállás mellett is a Tiszából a Bégába bevonuló teherhajók, — minden átrakás nélkül, — nemcsak Nagybecskerekre, hanem Temesvárra is mehetnek. E művek közül a Bégafő község határában tervezett mű a kisebb rendezési munkálatokon kívül már teljesen elkészült, úgy, hogy forgalomba helyezése már a közel jövőben várható. A következő, Felsőttele határában létesítendő mű a befejezéshez közel áll, a magyarszentmártoni műnek alapozási munkálatai folynak, míg az utolsó bégaszentmihályi zsilip építését a napokban fogják megkezdeni. E művek építésén kívül egy hatalmas kotró is látható a folyón, amelynek segélyével a Béga medrét az egész szakaszon kimélyítik. Mind-ezen munkákat a Bégahajózási m. kir. kirendeltség vezetése mellett Gregersen G. és fia budapesti építési vállalkozó-cég végzi. Az említett, valóban érdekes munkálatok a hazánkban időző külföldi mérnökök figyelmét is felkeltik, kik nem mulasztják el az alkalmat, hogy az építkezéseket meg ne tekintsek. Így a mult hetekben egy délamerikai, Chile köztársasági mérnök, A gu e r o Vilmos is tanulmányozás tárgyává tette a folyamatban levő munkákat, tegnap pedig H o e b e l és S c h u m a n n porosz kir. főmérnökök látogattak el a Bégára. A külföldi vendégeket U d r á n s z k y József min. osztály-

levő szőlő Telé, hátul egy szekér üres hordó, szedőkkel, puttonosokkal, s a híres Bagó bandájával. Nem hiányzott senki, még Sziszegné is eljött . . .

A társaság vigsága nem ismert hárt; a férfiak bordalokat énekeltek, a nők ujjongtak s a kocsi is negédesen mozgatták magukat; — csak az uramat nem láttam vignak.

Biztattam, de hiába. Balsejtelmek voltak, amelyek szerinte mindig megvalósultak, szóval nagy volt nála a pessimizmus. Amidőn a kocsior haladt, mert kéklő távolságban látszottak a szőlők, egy ember rohan felénk a szőlők felől. Midőn közelebb jött, megismertem, hogy ez János bácsi, a mi vincellérünk.

— Mit szalad, mi baj van? — kérdém.

Alig tudott felelni a lihegestől.

— Tudtam, hogy gyűnnek, hát menjenek csak szépen vissza, csak azt akartam hírül adni.

— Miért az Istenért, János bácsi?

— Hát csak abból az egyszerű okból, — mondá diplomatikusan — mert itt nem készen az idén szüret: az éjjel az egész termést elverte a jég!

Ennek a beszédnek hatása bombaként hatott rám s főleg szegény uramra. A megvetett városba vágytam ismét s uramat egyelőre hidegvizgyógyintézetbe küldtem.

Dr. Kolozs Mihályné.

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

MINDENMÉ BETEGET, FELNÖTTEK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

ALKALMAZTATNAK A FIZIKÁLIS GYÓGYMÓDOK LEGHATÁSOSABB ESZKÖZEI; A VILLANYZÁS ÖSSZES FORMÁI; VIBRÁCIÓS MASSZÁZS (az idegek megnyugtatására, az izmok, szív, tüdő erőltetésére); VILLANYOS FÉNYFÜRDŐ (csusz, köszvény, ischias, tozadmányok, elhízás, asthma, idült v sebaj stb. stb esetekben); VILL. VIZFÜRDŐ DR. SCHNÉE SZERINT (neurasthenia, hysteria, görcsök, leülások ellen).

DIAETÁS KURÁK. TUBERCULIN-BEOJTÁSOK. GONDOS ÁPOLÁS. * SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG. ORVOS: DR. HEINERMAN.

503-507

tanácsos, vízepítési kerületi felügyelő kísérette Budapestről Temesvárra, hol M a u r e r Gyula kir. főmérnök, a Bégahajózási m. kir. kirendeltség főnöke csatlakozott hozzájuk, akinek kalauzolása mellett végigutaztak a Bégán Nagybecskerekig és az összes építkezéseket megtekintették, hol mindenütt a kirendeltség építész vezető mérnökei fogadták őket igaz magyar vendégszeretettel. A mai napon a társaság leutazott Titelre, utközben a már kész écskai és bégatorkolati esegéző művek is megtekintendők.

Színház, irodalom.

** Éva. — **Lehár legújabb operettje Nagybecskereken.** A nálunk vendégszerplő német operette-társulatnak legkimagaslóbb estéje kétségtelenül a tegnapi volt, amikor németül megkaptuk Lehár legújabb operettjének az „Évá“-nak a bemutatóját. Még, sajnos, messze van, amikor magyar nyelven is csengeni fognak az Éva gyönyörű melódiái s így érthető, hogy valóságos harcot vívott a nagybecskereki közönség, hogy az Évához jegyet kaphasson. Zsufolva is volt a színház s a rengeteg közönség viharos tetszéssel gyönyörködött Lehár muzsikájában. Lehár legújabb munkájára azt lehet mondani, hogy a lehető leglehárabb. Elragadó melódiák, összhangzási és instrumentális szépségek egész tömege van benne fölhalmozva és sokhelyt operai stílusú. Az előadás központja Herma Hermina volt, aki Éva szerepében művészi képességének teljes gazdagságát ragyogtatta. Színes játéka, remek ének-számai egyaránt elragadták a közönséget s több számát meg kellett ujránia. Az ensemble ugyan töle messze elmaradt, de azért tisztességesen megállotta a helyét. A zenekar minden részletben érvényesítette Lehár gyönyörű muzsikáját. — Ma este a társulat Jarno operettjét „Az erdőszleányt“ adja elő.

Törvénytörvény.

A júniusi esküdtszéki tárgyalások.

— Az esküdttek kisorsolása. —

A nagybecskereki kir. törvénytörvény-nél tegnap délelőtt sorsolták ki a június havi esküdtszéki ciklusban szolgálatot teljesítő rendes és pótesküdtteket. A sorsoláson Alföldy Ede törvénytörvényi elnök elnökölt, jelen voltak pedig dr. Kiss János és dr. Csekmanek Rezső törvénytörvényi bírók, dr. Balla Emil törvénytörvényi jegyző, a királyi ügyészség képviselőiben dr. Kovács Rókus kir. ügyész, az ügyvédi kamara képviselőiben pedig dr. Nagy Dezső ügyvéd.

A szokásos formalitások elintézése után rendes esküdteknek a következőket sorsolták ki:

Benkovich Miklós takarékpénztári pénztáros Nagybecskerek, Heinstein György gépész Törökbecse, Matus György társ. felvigyázó Bóka, Biczók István földművelő Torontálkeresztes, Szokola András földművelő Törökbecse, Szelenzky Pál asztalos Nagybecskerek, Grüner Antal lakatos Törökbecse, Nikolics György kisbirtokos Felsőittebe, Mavrák János földművelő Törökbecse, Kiszeli János takarékpénztári könyvelő Törökbecse, Rózsa Géza magánhivatalnok Törökbecse, Putnik Ferenc szabó, Törökbecse, Német Antal kisbirtokos Bóka, Károlyi Miklós hentes Törökbecse, Kállai Mór üzletvezető Nagybecskerek, Molnár Lőrinc földbérlet Nagybecskerek, Klementics Ferenc mészáros Nagybecskerek, Momirov Miklós géplakatos Szőlősvárnok, Menyháth Károly kincstári isván Nagybecskerek, Fleiner Aladár kereskedő Nagybecskerek, Czedik Jenő gazdatiszt Felsőittebe, Puts Frigyes nyug. honvédőrnagy Nagybecskerek, Gerbács János ácsmester Törökbecse, dr. Süsz Andor ügyvéd Módos, Csillag Károly kovács Törökbecse, ifj. Jámbor Sándor földművelő Alsóittebe, Bogsán Demeter kereskedő Felsőittebe, ifj. Schummer András kisbirtokos Torontálkeresztes, Agács Vendel vendéglős Törökbecse és Eperjessy Károly asztalosmester Nagybecskerek.

Pótesküdtettek lettek a következő nagybecskereki lakosok: Dunai László felsőkereskedelmi iskolai tanár, Borócz Dezső járási számellenőr, Filkovicz Boldizsár mérvei tb. főjegyző, Hoffmann József pénzügyi számtiszt, Szauer Árpád kereskedő, Gáspár György pénzügyi titkár, Prokisch Gyula mészáros, Pelonyi Sándor kereskedő, Hegedüs Kálmán árvaszéki ülnök és Marton Andor gazdasági egyesületi főtitkár.

Az esküdtzéki tárgyalások június hó 3-ikán kezdődnek s előreláthatólag egy hetet fognak igénybe venni.

TÁVIRATOK.

A politika eseményei.

Polónyi közvetít. — A kibontakozás körül. — A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) A kibontakozás körüli akcióban ma nincs újabb esemény, ha csak azt nem vesszük annak, hogy megjelent a színen Polónyi Géza és ma felkereste előbb Lukács László miniszterelnököt, majd Justh Gyulát s mindkettőjükkel hosszasan tárgyalt. Hogy mit akar Polónyi, azt ma még nem lehet tudni, de azt mondják, hogy közvetítési akciót végez.

Mai jelentéseink az alábbiak:

Polónyi közvetít.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) Polónyi Géza ma délelőtt 10 órakor Nagy János-utcai lakásán meglátogatta a miniszterelnököt, akivel egész délelőtt tanácskozott. A miniszterelnök után Polónyi Justh Gyulát látogatta meg és vele is hosszasan tanácskozott. A tanácskozásokról Polónyi nem nyilatkozott, de azt mondják, hogy valami közvetítő akciót akar végezni.

A kibontakozás körül.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) Illetékes forrásból jelentik: A Justh-párt klubjában tegnap este a párt higgadtabb tagjai nagy sajnálkozással vették tudomásul a békétár-

gyalások megszakadását és igen sok képviselő kifejezést adott annak a reménynek, hogy a béke mégis csak létrejön. A normális parlamenti viszonyok helyreállítását mindegyik párt táborában őszintén óhajtják és az ország közvéleménye is félreismerhetetlenül követeli a szégyenletes parlamenti állapotok megszüntetését. Ilyen körülmények között valóban reményleni is lehet, hogy minden akadály ellenére is a békés megegyezés műve sikerül. Justh Gyula rideg magatartását minden pártan elítélik, sőt hitelesen állítják, hogy a tegnapi tanácskozások során, melyen Lukács miniszterelnök bámulatos higgadtsággal intette a kibontakozás nehéz munkáját, az akadályok útjára el nem kedvetlenítették, mert nyilván be akarja bizonyítani az országnak, hogy minden elképzelhető módozatot megfontol és az előzékenységnek valóban végső határáig elmegy, mielőtt letenne a megegyezés reménységéről és más utat választana a képviselőház munkaképességének helyreállítására. Az ország nem is lesz aziránt kétségben, hogy az esetleges sikertelenségért a hiba és a felelősség nem a miniszterelnököt fogja terhelni. A békétárgyalások megszakadtak, a kormányelnök azonban a további tárgyalásokra készen áll. A parlament azonban felveszi ülésézeit, mert a képviselőház üléséze egy törpe ellenzéki csoport magatartásától nem tehető függővé.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) A képviselőház pénteken tudvalevőleg ülést tart, de mint politikai körökben beszélnek, sem a pénteki, sem a szombati ülésen nem fogják tárgyalni a véderőt, hanem csak hétfőn, amikorra eldől, hogy béke lesz-e vagy harc.

A dán király meghalt.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) Mint Hamburgból sürgönyzik, VIII. Frigyes dán király ott tegnap délután hirtelen meghalt. A király nizzai üdüléséről érkezett Hamburgba, hogy Kopenhágába utazzék s Kronberg gróf név alatt inkognitóban egy szállodában megszállt. Nem is sejtették róla királyi mivoltát. Tegnap délután a király kikocsizott, a kocsiiban egyszerre rosszul lett s néhány pillanat múlva meghalt. Holttestét holnap Kopenhágába szállítják. VIII. Frigyes 1843-ban született s 1906-ban került a trónra. Utódja fia, Keresztély trónörökös lesz. Kivüle még egy fia van, Károly.

A párisi automobilos banditák.

Budapest, máj. 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) Tegnap ismét izgalmas esemény színhelye volt Páris. A rendőrség ugyanis kinyomozta, hogy Garnier, az automobilos bandítavezér egy cinkostársával Páris külvárosában, egy félreeső házban tartózkodik. A rendőrség nagy készültséggel körülvette a házat és megadásra szólította fel Garniert és cinkostársát. A banditák a felszólításra lövéssel feleltek s egy darabig heves golyóváltás folyt a banditák és a rendőrök között. A banditák e közben Leury rendőrbiztost halálosan megse-

Valódi Brünni szövelék

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szövelék	1 szövelék 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szövelék 10 kor.
teljes férőruhához	1 szövelék 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szövelék 17 kor.
elegendő, csak	1 szövelék 20 kor.

Egy szövelényt fekete szalonruhához 20.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkamagant stb. gyári áron látni mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánévső élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

20-4027

besítették, egy rendőrt agyonlőttek, hetet pedig súlyosan megsebesítettek. A rendőrség végre is ahhoz az eszközhöz fordult, amelylyel multkor Bonnot-ot pusztította el, tudniillik felrobbantotta a házat. Azután a rendőrség benyomult a romhalmaz közé s ott megtalálta Garniert és társait holtan.

Várospusztító vihar.

Budapest, május 15. (A „Torontal” eredeti távirata.) Mint Marosvásárhelyről sürgönyzik, a városban és környékén tegnap valóságos itéletű pusztító, ultrázatos vihar vult el a környék felett. Marosvásárhelyt az óvárosban a vihar husz épületet döntött össze s a romok négy embert temettek maguk alá. Nagy pusztítást vitt véghez a vihar a közeli Vöröstelke és Péterlak községekben is. Mindkét helyen szintén számos házat döntött össze s Vöröstelkén 5 ember esett a vihar áldozatául. Péterlakról a fél falu elmenekült s az emberek nem mernek visszatérni.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Mérlegképes könyvelő

elsőrendű irodai erő, kitűnő magyar-német levelező,

megfelelő állást keres,

esetleg fél napi vagy esti foglalkozást is elfogad.

Cím a kiadóhivatalban.

015-11

Atésztaék

az emberi tápáléknak egy igen fontos részét képezik. Jól elkészítve tejet, lisztet, zsiradékot, tojást és cukrot tartalmaznak, tehát az emberi szervezetre nézve szükséges anyagokat izletes formában. A téstták sok esetben különösen a gyermekeknek a husnál és egyéb összetett ételeknél ajánlatosabbak. Csak az a hátrányuk néha, hogy gyermekek és gyenge gyomruak nehezen emésztik meg őket s így nem igen élvezhetik. Ma már ezen kellemetlenségen is könnyen segíteni lehet azért, hogy semmiféle tésttát, tejeskenyeret és süteményt nem készítsünk.

Dr. Oetker sütőpora

nélkül, amit ma már millió háziasszony szívesen használ. A használat igen könnyű és dr. Oetker gratis receptjeinek alkalmazásával minden balsiker eleve ki van zárva.

Dr. Oetker sütőpora receptekkel együtt mindenütt kapható

21(3)-33

LIPIK ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ
Szlavonia

Biztosan gyógyít: rheumát, ischiast, anyagcsere zavarokat, cukorbetegséget, alkali kúrákat, gyermekkórokat, csonttöréseket és izadmányokat. **nyári és téli kúra.**

Alkalikus, sós, jódos vizek. **64°C.** Radioaktív forrás. Kívánatra prospektus ingyen.

16-10,4

SALVATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

10-32.20

Egy jól jövedelmező
szatócs üzlet
 (napi 40-80 korona bevétel)
házzal együtt
 :: magas életkor miatt ::
azonnal eladó, esetleg bérbeadó.

Weiss Simon Nagybecskerek,
 Temesvári-utca.

601-3.2

Félix-gyógyfürdő
 téli és nyári gyógyhely
 (Nagyvárad mellett)
egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, víz hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischias, izzadásmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlan és hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. — Tükör-, kád-, iszap-, mór- és szénsavas fürdők. — 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora- és olvasóterem. — Kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazené. — Tennis pálya, gondozott sétautak. — 400 holdas park és fenyveserdő. — 16 személyvonat közlekedik május hó 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon. Curta és zenedíj nincs

Prospektust küld az igazgatóság.

541-15.11

Cirkvenica
 tengeri fürdő és klimatikus
 gyógyhely. (Fiume mellett.)

Egyedüli belföldi tengeri fürdő.
 Mesés homokplázs. Gyermek felügyelet nélkül 200 méternyire bemehetnek a tengerbe.

Nagy gyógyhatás!

görvély és angolkór, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénység, sápkór, nőbetegségek, elhíjasodás, idült csukló és izomrheumánál, bujakór.

Fürdőidény május 15-től okt. 15-ig.

Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségnél.

Prospektust ingyen küld a fürdőbizottság.

488-34.9

Torontálmegye alispánja.
 12605-912. szám. 612-3.1

Tárgy: Fűtőanyag szükséglet.

Versenyárgyalási hirdetés.

A vármegye székházának és a megyei központi kórházaknak 1912-1913. évi tüzelőanyag szükségletét biztosítani óhajtván, felkérem a szállítást vállalkozókat, hogy ajánlataikat 1912. évi június hó 5-ének d. e. 12 órájáig nyújtsák be nálam. Elkésett távirati, utóajánlatok, továbbá ezen árlejtési hirdetés feltételeinek meg nem felelő ajánlatokat figyelembe nem veszek.

A beérkezett zárt ajánlatok hivatalomban folyó évi június hó 5-én d. u. fél 1 órakor fognak bizottságilag felbontatni, amely alkalommal az érdekeltek megjelenhetnek.

A kiírt tüzelőanyagra egész teljében, de külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

Csak szabályszerűen kiállított és sértetlen borítékban, pecséttel lezárt ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlat borítékára kívül a következő záradék vezetendő: „Ajánlat a 12605-1912 alispáni számra tüzelőanyag szállítása tárgyában”.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a teendő le a nagybecskereki m. kir. adóhivatalban készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban. A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Az ajánlat egységáruk mellett teendő meg.

A szállítási ajánlatnak a megyei székházba, illetve a kórház udvarára kell szólnia.

Ajánlattevők végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Ezen hatóság előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállító képességüket ipar- és kereskedelmi kamarai bizonyítvánnyal igazolni. A szállítandó tüzelőanyag legkésőbb július hó 30-ig a helyszínén átadandó. Az átvételt a megyei székházban a gépházfelügyelő, a kórházakban pedig a gondnok eszközli.

Az ajánlattevők közötti szabad választást jogát fentartom magamnak és a törvényhatóságoknak. Az ajánlat a 83000/107. számú B. M. rendelet 18. §-ában jelzett mintán 1 koronás bélyeggel ellátva teendő. Megjegyzem, hogy a szállítandó tüzelőanyag tekintetében előterjesztést tettem a belügyminiszter urhoz, hogy a porosz szén beszerzését engedélyezze:

A szállítandó tüzelőanyag szükséglet a következő:

1. A megyei székházba 2600 mm I. rendű kőszén.

2. A nagyikindai kórházba 7 vagon I. rendű kőszén és 12 vagon bükkhasábfa.

3. a zombolyai kórházba 10 vagon I. rendű kőszén és 15 vagon bükkhasábfa.

Itt a szállítás csakis a vasuti állomásig történik a vállalkozó által és ott adatik át.

4. A törökkanizsai központi kórházba 2 vagon I. rendű szén.

5. A nagybecskereki központi kórházba 9 vagon légszuszpirszén, 7 vagon aninai darabos kőszén.

288 m³ I. oszt. bükkhasábfa.

A szállítandó fa 10 méteres sorokba rakandó 2 keresztirányú közé.

Fentartom a jogot új versenyárgyalás hirdetésére is.

Amennyiben a belügyminiszter ur engedélyezi a porosz szén, úgy ezekre vonatkozó ajánlatokat figyelembe veszem, tehát alternatív ajánlatok tehetőek. Amennyiben a szállítás a kitűzött határidőre nem történik meg, vagy a megbízott szállító bármilyen okból nem tesz eleget szállítási kötelezettségének, a megbízott szállító terhére kerül és bármilyen áron be fogom szerezni a tüzelőanyagot.

Az egységáraknak a helyszínére való befuvarozás és lerakás költségeit is magukban kell foglalnia.

Az ajánlatokhoz készpénzt vagy értékpapírt mellékelni nem szabad csak letéti nyugtat.

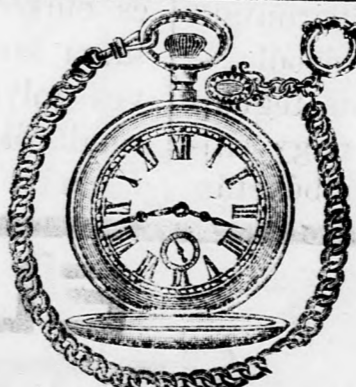
Nagybecskerek, 1912. május 10.

Jankó s. k., alispán.

Figyelem

8 korona

egy megbízható, pontos járású, nyitott remontoir óra, tetszés szerinti, csinos valódi nikel láccal együtt.

Bérmaajándék
8 korona

Nagy választék arany- és ezüst bérmaajándék tárgyokban.

Biebel Hermann

órás és ékszerész, Szerbgyházpalota (Korona-szálló mellett.)

613-3.1

1492-1912. sz.

622-3.1

Hirdetmény.

Az adóvégrehajtásokban jártas egyén havi 60 korona díjazás mellett azonnal alkalmazást nyer.

Az eddigi alkalmazást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények folyó évi június 1-ig alólírott községi előjárásnál adandók be.

Kelt Beodrán, 1912. évi május 14-én.

Községi előjáróság.

Meghívás.

Az 1898 : XXIII. t.-e. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekétébe tartozó **Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja **1912. évi május hó 26-án d. e. 11 órakor** a vármegyei ház nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy határozatképtelenség esetén a második közgyűlés — tekintet nélkül a megjelentek számára — **1912. évi június hó 5-én** fog ugyanott és ugyanazon időben újabb meghirdetés nélkül megtartatni.

Napirend:

1. 6 igazgatósági tag választása.
2. Netáni indítványok.

1912. évi január hó 1-én volt a szövetkezetnek 1671 tagja 5376 üzletrészeszel.

Kelt Nagybecskereken, 1912. évi május hó 14-én.

Az igazgatóság.

448. Bvk. 1912. sz.

616-1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíró 1911. évi Sp. II. 329/4. és 328/4. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíró 1911. évi V. 655/4. és 656/4. számú végzése folytán Grünhut Friedrich wieni cég járára 245 kor. 78 fill. és 509 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1911. évi október hó 15. napján lefoglalt és 2156 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Felsőitében alperesek lakásán leendő megtartására határidőül **1912. évi május hó 24. (húszonnyolc) napjának délelőtt 8 órája** kitűzték az 1911. évi V. 655/4. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: ruha- és posztóneműek, varrógépek. Nagybecskereken, 1912. évi május hó 7. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Az écskai uradalom számtartósága

keres

egy szerény igényű, szorgalmas, magyar, német és román nyelvben jártas

írnokot.

Családos emberek is pályázhatnak.

Sajátkezüleg írt folyamodványok a fizetési igények megjelölésével **az uradalmi számtartósághoz** nyújtandók be.

(620-31)